

СТАН ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ
Ворожбіян М.І., Іващенко М.Ю., Скрипник О.С.
Харківський національний університет
міського господарства імені О.М. Бекетова, м. Харків

Теорія цивільного захисту, як і будь-яка інша теорія, відкриває шлях до практики та виконує важливу роль у забезпеченні оптимального та достатнього рівня безпеки населення. Сюди слід віднести фундаментальні принципи організації та ведення цивільного захисту, такі як завчасна всебічна підготовка всіх структур держави до захисту населення та територій від небезпечних факторів. Здійснення комплексу заходів, спрямованих на приведення захисних споруд цивільного захисту в готовність до використання за призначенням. Місцеві органи влади, не зважаючи на вимоги Кодексу цивільного захисту України про створення і утримання у належному стані бомбосховищ та інших захисних споруд «розбазарили» їх, не без власної користі. Важливим є інформування населення про місця розташування захисних споруд цивільного захисту та інших споруд, призначених для його укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, на сьогодні це також є проблемою.

Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року постало питання, як ніколи, актуальності навчання дій населення під час надзвичайних ситуацій воєнного стану. Досвід розвинених країн свідчить про те, що слід також готувати населення до дій позаплатних ситуацій та залучати активістів до обговорення відповідних процедур у той час, коли об'єкти функціонують нормально. У зв'язку зі зростанням загрози ураження цивільного населення від мін та вибухових залишків війни актуалізуються знання з дій у разі виявлення боєприпасів або речей, за зовнішніми ознаками схожих на боєприпаси. Для проведення навчань, бесід, інших інформаційних і просвітницьких заходів рекомендується залучати представників ДСНС України. До мешканців повинні бути своєчасно доведені сигнали небезпеки та необхідні відомості про обстановку та порядок поведінки в умовах за допомогою комплексного використання систем радіо-, провідного та телевізійного мовлення та інших технічних засобів передачі інформації.

З 2014 року, за ініціативою МОН України, розпорядженням Кабміну України № 590-р від 30.05.2014 р., було відмінено обов'язкове вивчення усіма студентами, курсантами та слухачами вищих навчальних закладів навчальних дисциплін: «Безпека життєдіяльності», «Основи охорони праці», «Охорона праці в галузі» та «Цивільний захист», що привело до передбачуваного негативного наслідку – багато ЗВО виключили з навчальних планів підготовки фахівців з вищою освітою усі чотири згадані дисципліни та відповідні розділи в дипломних проектах (роботах).

Студентами не вивчали означені дисципліни, а це в майбутньому керівники різних рівнів. Також це визначило ставлення місцевих органів влади до забезпечення належного стану організації евакуації населення, та виконання інших заходів по збереженню життя та здоров'я населення. Потрібно негайно виправляти усі помилки і створювати сучасну систему цивільного захисту.